

Recovery-toimintaorientaatio mielenterveyspalveluissa -hanke

Työkokous 29.10.2018 klo 13-15

Paikalla:

Johanna Alajoutsijärvi, Rovaniemen kaupunki
Kaisa Belt, Rovalan settlementti ry/Jokkatupa
Minna Kestilä-Suopajärvi, Vamos Rovaniemi
Kim Kreuz, Balanssi ry
Tiina Lappalainen, Rovalan Nuoret ry/Tyttöjen talo
Nina Minkkinen, työvalmentajaopiskelija, Klubitalo Roihula
Laura Niskala, Klubitalo Roihula
Johanna Puolakka, Rovalan settlementti ry/Romppu ja Pomppu
Milla Rajanen, LSHP
Lotta Rinkinen, LSHP
Emilia Salmela, LSHP
Eija Savelius-Koski, POSKE
Anne-Mari Savukoski, LSHP
Sari Veikanmaa, LSHP
Maria Virolainen, sosiaalityön opiskelija, POSKE
Paula Väänänen, Rovaniemen Ohjaamo

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

1. Kokouksen avaus ja toimijoiden esittäytyminen. Esittäytymisten jälkeen Eija Savellius-Koski esitteli tiivistetysti Recovery-hankkeen ja työkokouksen tarkoitus.
2. Lotta Rinkinen toi esille, että nuoret aikuiset ovat suurin ikäryhmä psykiatrisen avohoidon palveluissa. Recovery-hanke antanut raamit verkoston koolle kutsumiselle.
3. Toimijoiden kuulumiset ja asiakkaiden osallisuus palveluissa sekä kehittämisen paikat / kohdat.

Ohjaamo:

- Ohjaamo on tarkoitettu 15–29-vuotiaille. Toimintaan kuuluvat esim. työnantajatreffit, yrittäjyysneuvonta ja korttikoulutukset. Nuoret osallistuvat kaikkeen, kuten henkilökunnan rekrytointiin. Nuoret ovat kehittämistyöryhmässä suunnittelemassa palveluita. Asiakaspalautteen keruu on jatkuvaa ja kaksi kertaa vuodessa on valtakunnallinen kysely (hankeaikana).
  - Kehittämisajatuksina / palvelun puutteena tullut esille, että mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivät nuoret ”skippaantuvat” palveluista. Nuoret eivät jaksa odotella palveluun vaan siihen pitäisi päästä nopeasti, kun tarve on. Palveluihin odotusaika koetaan pitkäksi. Jos nuori ei pysty tulemaan varatulle ajalla palveluun odotusajan jälkeen, suljetaan pois sitoutumattomuuden vuoksi. Tuore kokemus nuoren kanssa soittamisesta MiePä-triage numeroon oli toteutunut niin, että puhelu oli kiertänyt usealla henkilöllä ja pyydetty soittamaan seuraavana päivänä uudelleen.
- Klubitalo Roihula:
- Roihulassa ei ole ikärajaa ja heillä on tarjolla sosiaalisen kuntoutuksen lisäksi myös työhönvalmennusta. Asiakkaan kanssa määritellään tavoitteet aina, ja tavoite voi olla alkuun esim. osallistuminen johonkin pieneen yhteiseen tehtävään tai tuleminen kahville. Asiakkaiden osallisuus on aktiivista ja he ovat mukana esim. työntekijöiden rekrytoinnissa.
  - Toiveikkuuden ylläpitäminen on keskiössä
  - Verkon vahvistehanke käynnistynyt (Suomen klubitalot)
- Vamos:
- Vamoksen palveluihin kuuluvat kotiin annettava valmennus työparityönä sekä ryhmävalmennus. Tavoitteena on nuorten saattaminen hoidon ja palvelujen

piiriin. Asiakkailleen osallisuus on haaste, voi kestää kauan, että jännitys vähenee ja tulee rohkeutta osallistua. Hyviä osallisuuden keinoja ovat esim. pienryhmätyöskentely ja toiminnallisuus mm. luonnossa.

- Kehittämisen paikkoja prosesseissa on: Esim. palveluiden nivelvaiheessa palvelusta toiseen tai jopa palveluiden sisällä voi tapahtua ”putoamisia” ja siirtymien sujuvuutta pitäisi kehittää. Nuoren hoitoprosessi voi helposti katketa esim. nuoren siirtyessä nuorisopsykiatriasta aikuispsykiatriaan ja hoitokäynneille jää menemättä.
- Romppu ja Pomppu:
- Rompun ja Pompun asiakkaiden on vaikea saada mielenterveyteen kliinistä hoitoa. Palvelujen räätälöinti ja työntekijöiden vaihtuminen palveluprosesseissa on haaste.
  - Leimaantumisen ja sanktioiden vuoksi asiakkaat eivät halua päihdeongelmaansa puhua. Käyttäjäkyselyn perusteella (n. 20 vastaajaa) tullut esille esim. seuraavia asioita: Epäasiallista kohtelua, loukkaavaa puhuttelua eri paikoissa ml. sote-työntekijät.
  - Asiakkaiden toive on, että heidät kohdattaisiin ihmisenä, asiallisesti, tasa- ja ihmisarvoisesti
  - Osallisuus on haasteellista. Asiakkaat eivät sitoudu suunniteltuihin tapahtumiin, vaikka olisivat itse olleet sitä suunnittelemassa. Pop up -tapahtumiin on ollut enemmän osallistujia.
- Jokkatupa:
- Jokkatuvalla on maanantaisin ja perjantaisin nuorten ryhmä, jonka ohjelman nuoret itse suunnittelevat. Ryhmässä on nuorille pieniä vastuutehtäviä, kuten kahvin keittäminen.
  - Nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun sekä viikonlopuksi suunnittelevat oman ohjelman itsenäisesti.
  - Haasteena on usein sairaalasta kotiutuminen ja toivottiin, että nuori tulisi ensimmäisellä kerralla tutun työntekijän kanssa yhdessä tutustumaan tai kävisi useamman kerran. Ei vain ohjattaisi tulemaan
  - Toiveena, että nuorten vanhemmille saataisiin omaisten/vanhempien ilta ja sairaalasta saatua ensikäden tietoa psyykkisestä sairaudesta, voidaan vaikuttaa asenteisiin

- Sosiaalinen kuntoutus ja tuki:
  - o Nuorten kanssa asiakkuuden aloittaminen ja luottamuksellisen suhteen syntyminen on haastavaa, nuoret harvoin suostuvat kotikäynteihin.
  - o Ammattilaisten luoma työskentelykulttuuri, asiakkaita pitäisi saada innostettua palveluiden kehittämiseen. Kuntouttavassa työtoiminnassa on säännöllinen asiakasraatitoiminta.
  - o Verkostopalavereiden tulisi olla kohtuullisen kokoisia ja huomioida asiakkaan näkökulma keskiöön.

- Tyttöjen talo:
  - o Tyttöjen talolla ei ole tarvetta erillisiin kehittäjäasiakkaisiin, vaan kaikki asiakkaat osallistuvat toiminnan kehittämiseen aktiivisesti.
  - o Tyttöjen talo ja Ohjaamo ovat kokoamassa ryhmäpalveluista tarjotinta.
  - o Nuorten elämäntilanteissa toiselle paikkakunnalle opiskelemaan muutto on haaste, kun uudella paikkakunnalla ei ole valmiina kontakteja.

- Balanssi:
  - o Balanssissa on kahden viikon välein lauantaisin nuorten aikuisten ryhmä. Muissa ryhmissä nuoria käy vähän.
  - o Nuoret sitoutuvat vain sellaiseen toimintaan, joka kiinnostaa 100 %. Kehittämiskohteiden täytyy olla pieniä, konkreettisia kokonaisuuksia. Korvaus, jonka saa heti voi houkuttaa, kuten lahjakortit ja elokuvaliput.

Recovery-hankkeen työskentelyyn kootaan kokouksesta nousseet kehittämiskohteet ja sovi-taan jatkosta erikseen esim. pienryhmissä, pop up tyyppisesti asiakkaat mukaan kehittä-miseen alusta lähtien, tavoitteena arkityön mallien kehittäminen ja ideoita voi vielä täydentää. Seuraava kokousaika (ajat) ilmoitetaan erikseen sähköpostitse.